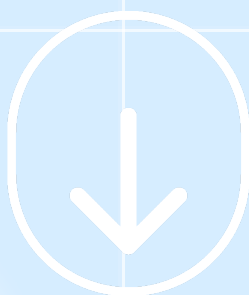

Коли потрібен репетитор думки освітян

Порадник для батьків

Вступ

Батьки часто вагаються, коли варто записуватись на додаткові заняття, а коли треба просто підтримати дитину вдома.

Освітняни радять не поспішати, додаткові заняття потрібні тоді, коли дитина не розуміє матеріал, пропустила важливі теми або втратила впевненість у своїх силах. Якщо ж причина у втомі чи перевантаженні, то додаткові уроки можуть лише посилити напруження.

Викладачі підкреслюють, що головне позаурочних занять - допомогти відновити логіку й інтерес до навчання, іноді достатньо кількох індивідуальних зустрічей, щоб дитина знову відчула, що може впоратися сама.

Перед тим як шукати фахівця, поговоріть із вчителем, можливо, ситуацію можна вирішити в межах школи, але якщо труднощі тривають, додаткові заняття можуть повернути дитині спокій і впевненість у власних знаннях.

За результатами дослідження, зробленого у першому півріччі 2022/23 році, освітні втрати були у 57% учнів з української мови, з іноземної мови - 52 %, з математики - 45 %, з інформатики - 37 %.

Коли додаткові заняття справді допоможуть, а коли – ні?

Ситуація	Додаткові заняття допоможуть, якщо...	Додаткові заняття не допоможуть, якщо...
Дитина має прогалини у знаннях	Потрібно пояснити теми, які пропущені або залишилися нерозумілими. Викладач може пояснити іншими словами й відновити логіку предмета.	Батьки очікують чудо за два уроки, або ж не дають дитині часу засвоїти матеріал.
Оцінки різко знизилися	На першому пробному занятті викладач з'ясує, у чому саме труднощі (технічні помилки, нерозуміння, неуважність) і допоможе виправити їх.	Якщо дитина не хоче працювати або сприймає заняття як покарання.
Дитина не встигає за темпом класу	Викладач може працювати в темпі дитини, зупинятись на складних моментах і поступово наздогнати програму.	Якщо проблема в перевантаженому графіку чи недостатньому відпочинку, а не у знаннях.
Попереду контрольна, олімпіада чи НМТ	Викладач допоможе структурувати матеріал, повторити важливі теми, навчить працювати з тестовими форматами.	Якщо дитина вперше відкрила підручник за тиждень до іспиту і не готова системно працювати.
Дитина розуміє матеріал, але не може застосувати знання	Викладач навчить способам розв'язання задач, підкаже, як мислити логічно, розвиватиме впевненість.	Якщо учень просто механічно повторює без бажання зрозуміти.
Дитина губиться або панікує на контрольних	Педагог допоможе відпрацювати впевненість, навчить самоконтролю, технік роботи з часом і перевірки помилок.	Якщо батьки продовжують тиснути на результат і не змінюють ставлення вдома.

Коли додаткові заняття справді допоможуть, а коли – ні?

Ситуація	Додаткові заняття допоможуть, якщо...	Додаткові заняття не допоможуть, якщо...
Батьки не можуть пояснити матеріал	Викладач пояснить сучасними методами, підбере вправи, створить спокійну атмосферу без конфліктів.	Якщо батьки самі втручаються в кожен урок або перевіряють кожен дрібницю.
Дитина втратила інтерес до предмета	Викладач може знайти цікавий підхід, пов'язати тему з життям, повернути зацікавлення.	Якщо дитина виснажена та потребує спочатку відпочинку, а не додаткових занять.
Дитина просить про допомогу	Це сигнал готовності до співпраці, з гарним педагогом можна швидко повернути впевненість і системність.	Якщо прохання ігноруються або перетворюються на тиск ("бачиш, сама попросила!").
Проблеми в комунікації з вчителем у школі	Викладач може стати "посередником" і пояснити матеріал по-іншому, не підриваючи авторитет шкільного вчителя.	Якщо дитину навмисно налаштовують проти школи чи вчителя ("репетитор кращий, ніж твоя школа").
Потрібно систематизувати знання перед новим етапом	Додаткові заняття допоможуть повторити пройдене, визначити слабкі місця, створити особистий план розвитку.	Якщо мета занять нечітка, наприклад, "просто хай ходить, бо всі ходять".
Дитина губиться або панікує на контрольних	Педагог допоможе відпрацювати впевненість, навчить самоконтролю, технік роботи з часом і перевірки помилок.	Якщо батьки продовжують тиснути на результат і не змінюють ставлення вдома.

Думки освітян

Додаткові заняття потрібні не для того, щоб учень зазубрив формули, а щоб зрозумів, як вони працюють.

викладач математики

Якщо дитина плутається в основних темах: дробы, відсотки, рівняння. Не варто чекати, що само мине.

викладач математики

У фізиці діти часто не розуміють, чому формули працюють. Я можу показати зв'язок теорії з реальним життям.

викладач фізики

Ідеальний момент піти на додаткові не перед іспитом, а тоді, коли дитина тільки починає губитися.

викладач математики

Історію часто сприймають як дати й факти, але це про людей і події. Викладач може навчити бачити причинно-наслідкові зв'язки.

викладач історії України

Не варто шукати додаткові лише заради оцінок. Гарний педагог допоможе полюбити мову через читання, розмову, власні тексти.

викладач української мови

Не кожна низька оцінка є сигналом для додаткових, інколи достатньо спокійно розібрати тему вдома й дати дитині час.

викладач математики

Якщо дитина боїться задач, але цікавиться дослідями - це момент для викладача, який зможе пояснити через практику.

викладач фізики

Додаткові не допоможуть, якщо дитина втомлена та перевантажена навчання. Фізику треба вчити зі свіжою головою.

викладач математики

Якщо дитина не любить писати твори, це не завжди про небажання, це про страх, який ми допоможемо побороти.

викладач української мови

Міні-гайд

як обрати викладача для додаткових занять

1. Почніть із рекомендацій, запитайте у вчителя або знайомих, кому вони довіряють.
2. Проведіть пробне знайомство, подивіться, чи є контакт між дитиною та педагогом.
3. Сформулюйте мету, наприклад, “підтягнути дроби”, “підготуватися до НМТ”, “підвищити впевненість”.
4. Оцініть стиль викладання, чи пояснює зрозуміло, чи використовуються приклади, ігри, візуалізації.
5. Перевіряйте прогрес кожні 4 - 6 занять, це може бути короткий тест або спільне обговорення досягнень.
6. Уточніть оплату та формат (онлайн, офлайн, індивідуально чи в парі).
7. Звертайте увагу на емоційну атмосферу, дитині має бути спокійно й цікаво.
8. Пам’ятайте, що додаткові заняття — це не заміна школи, а додаткова підтримка.
9. Обирайте не “найрозумнішого”, а “свого”, викладача, який надихає вчитися.

Альтернативи додатковим заняттям

- Освітні платформи — Khan Academy, НаУрок, EdEra, LearningApps.
- YouTube-канали з поясненнями — короткі уроки, тренування, лайфхаки.
- Мікрозвички — “5–10 хвилин повторення щодня” працюють краще за марафони перед іспитом.
- Навчальні ігри та додатки — Matific, Photomath, GeoGebra, Wordwall.

Міні-тест для батьків

“А Вашій дитині потрібні додаткові заняття?,,

Як ваша дитина ставиться до предмета, який викликає труднощі?

- А. З цікавістю, просто не все виходить — 1 бал
 - Б. Байдуже, каже: “Мені це не потрібно” — 2 бали
 - В. Негативно, нервує або плаче через оцінки — 3 бали
-

Як часто ви помічаєте, що дитина не розуміє домашні завдання?

- А. Рідко, іноді просить пояснити — 1 бал
 - Б. Часто, без допомоги не справляється — 2 бали
 - В. Постійно, відмовляється навіть пробувати — 3 бали
-

Як реагує вчитель на труднощі вашої дитини?

- А. Допомагає, пояснює, пропонує додаткові матеріали — 1 бал
 - Б. Каже, що треба попрацювати самостійно — 2 бали
 - В. Каже, що дитина “взагалі не старається” — 3 бали
-

Як часто дитина отримує нижчі оцінки з цього предмета?

- А. Іноді, але в цілому тримається на рівні — 1 бал
 - Б. Майже завжди нижчі за інші предмети — 2 бали
 - В. Має постійні “проблемні” оцінки й не розуміє чому — 3 бали
-

Як ви самі почуваєтесь, коли допомагаєте дитині з навчанням?

- А. Зазвичай виходить, хоч і не завжди легко — 1 бал
- Б. Важко, часто сваримось або закінчуємо без результату — 2 бали
- В. Я вже навіть не пробую — 3 бали

Результати

“А Вашій дитині потрібні додаткові заняття?,,

5 - 7 балів - поки достатньо домашньої підтримки
Дитина в цілому розуміє матеріал, просто потребує більше уваги, мотивації чи відпочинку. Спробуйте разом скласти графік навчання або знайти цікаві способи повторення.

8 - 11 балів - порадьтеся з вчителем
Є певні труднощі, які можна вирішити спільно, попросіть додаткові пояснення в школі, матеріали чи консультацію. Якщо ситуація не покращиться, можна розглянути варіант додаткових занять.

12 - 15 балів - додаткові заняття можуть бути хорошим стартом
Дитина відчуває стрес і втрату впевненості. Індивідуальна підтримка допоможе відновити розуміння предмета й повернути спокій. Важливо знайти педагога, який підтримає, а не просто “натискатиме на оцінки”.

4 міфи про додаткові заняття та їх розвінчення

Міф

На додаткових вирішують усе за дитину.

Правда

Викладач лише допомагає розібратися й показує шлях. Результат залежить від самої дитини.

Міф

Додаткові заняття потрібні лише тим, хто “не тягне”.

Правда

На додаткових займаються й сильні учні, щоб поглибити знання або готуватись до олімпіад і вступу.

Міф

Додаткові — це соромно, бо вчитель не справляється.

Правда

Це нормальна форма додаткової підтримки, не всі можуть гарно опановувати матеріал в школі, це не означає, що вчитель чи учень погані. Зараз учні мають низький рівень концентрації та багато прогалин, це нормально звертатись за допомогою.

Міф

Якщо дитина відвідує додаткові заняття, то можна не стежити за школою.

Правда

Додаткові заняття не замінюють шкільну програму, вони лиш допомагають її опановувати, тому важливо підтримувати зв'язок із вчителем.

Отримайте

Безкоштовний пробний урок

Отримати урок

На уроці викладач визначить рівень знань,
знайде прогалини та підкаже, що робити
для бажаних результатів

